

Likolammen asemakaavamuutokseen liittyvä luontoselvitys 2020

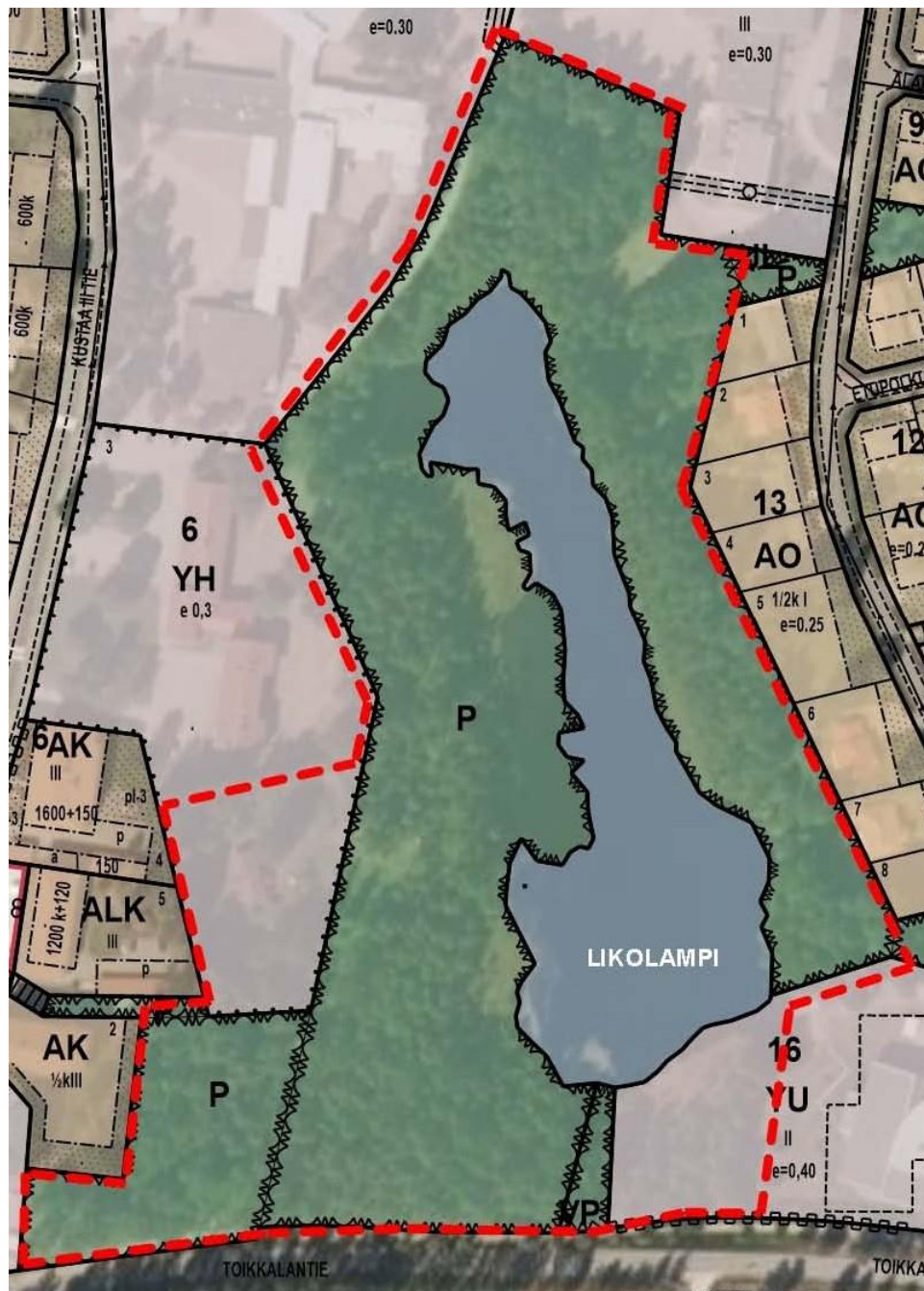

Petri Parkko 28.9.2020

1. Taustoja

Kouvolan Likolammella (kartta 1) on käynnissä asemakaavamuutos, jonka suunnittelua varten tarvittiin tiedot alueen merkittävistä luontoarvoista. Kouvolan kaupunki tilasi tämän luontoselvityksen 16.7.2020.

Kartta 1. Likolammen luontoselvitysalueen rajaus.

2. Menetelmät ja aineisto

Luontopalveluksen maastotyöt tehtiin 7.8.2020 ja lisäksi käytiin tekemässä maastotarkistuksia 23.9.2020. Koko alue kierrettiin maastossa jalkaisin läpi havainnoiden arvokkaita elinympäristöjä sekä uhanalaislajiston, direktiivilajien ja haitallisten vieraslajien esiintymiä. Arvokkailla elinympäristöillä tarkoitetaan tässä luonnonsuojelulain, vesilain ja soveltaen metsälain 10 § suojeltavia kohteita, uhanalaisia ja silmälläpidettäviä NT luontotyyppisiä sekä harkinnan mukaan muita arvokkaita elinympäristöjä.

Maastotyöt ja raportoinnin teki luontokartoittaja (eat) Petri Parkko. Eliölajien uhanalaisuus raportissa perustuu 2019 arviointiin (Hyvärinen ym. 2019) ja elinympäristöjen uhanalaisuus 2018 arviointiin (Kontula & Raunio 2018). Eliölajien nimistö raportissa on Suomen lajitietokeskuksen (Laji.fi) mukaan. Raportin luontokartat on tulostettu Karttapalvelu Karpalossa (© Maanmittauslaitos, SYKE).

Raportissa käytettyjä lyhenteitä: Dir IV = EU:n luontodirektiivin IV-liitteen laji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulla kielletty; EN = erittäin uhanalainen; VU = vaarantunut; NT = silmälläpidettävä; * = luonnonsuojeluasetuksella erityisesti suojeltava.

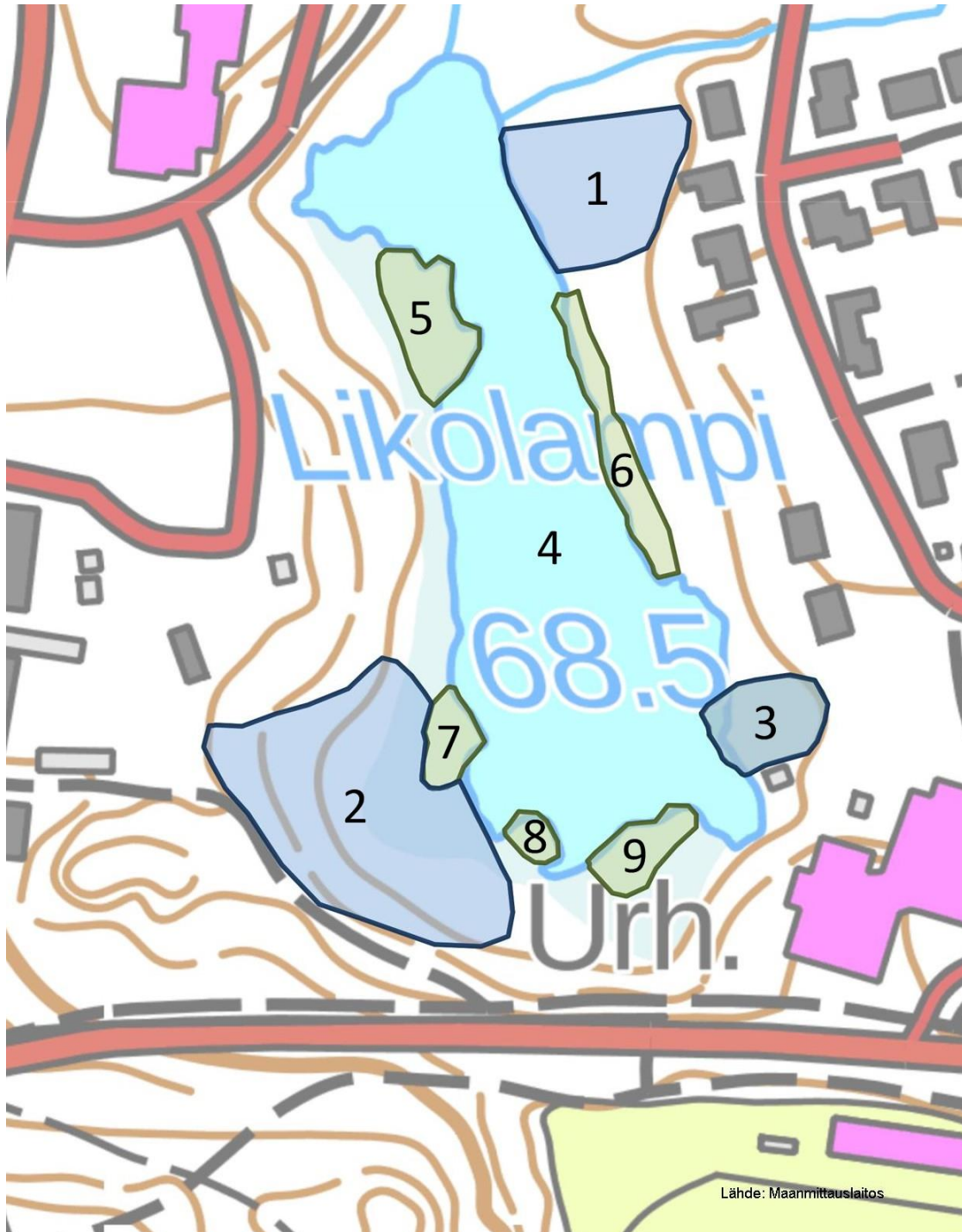
3. Alueen luonnon yleiskuvaus

Kaikkialta asutuksen ympäröimän kaavamuutosalueen keskellä on pieni suolampi, Likolampi, jota reunustavat varttuneet sekametsät. Puustoa on asutuksen kohdalta usein harvennettu ja kulttuurivaikutus on havaittavissa kaikkialla. Alueella on kuitenkin jäljellä liito-oravalle Dir IV, VU sopivia metsäkuvioita sekä pienialaisesti lehtoa. Lammen rannoilla esiintyy isovarpurämeitä sekä pieniä nevakuvioita.

4. Liito-oravalle (*Pteromys volans*) Dir IV, VU sopivat metsäkuviot (kartta 2, kohteet 1, 2 ja 3)

Likolammen ympäristön varttuneissa sekametsissä ja lehdoissa kasvaa paikoin liito-oravan tärkeintä ravintopuuta metsähaapaa (*Populus tremula*) ja alueella on myös pesintään sopivia koloja.

Suosituks: Alueella tehdään maaliskuussa 2021 liito-oravatarkistus.

Kartta 2. Likolammen alueen liito-oravalle sopivat metsät 1–3 ja arvokkaat elinympäristöt 3–9.

5. Muut luontodirektiivin IV-liitteen lajit

Lepakot

Alue on hyvää ruokailualueutta lepakoille, mutta sopivia päivälepopaikkoja on vähän. Todennäköisesti alueella esiintyy saalistavina vesisiippoja (*Myotis daubentonii*), isoviiksisiiippoja (*M. brandtii*) ja viiksisiiippoja (*M. mystacinus*) sekä pohjanlepakoita (*Eptesicus nilssonii*).

Suosituks: Merkittävästi alueen maankäyttöä muuttavien hankkeiden yhteydessä on syytä tehdä lepakkoselvitys.

Viitasammakko (*Rana arvalis*)

Likolampi on reheviä vesistöjä suosivalle viitasammakolle karu vesistö, mutta kutevia koiraita on tavattu toisinaan myös pienistä suolammista.

Suosituks: Lammella tehdään toukokuussa 2021 viitasammakkokuuntelu, jonka perusteella rajataan lajin lisääntymispaikat.

Liitteen IV (a) sudenkorennot

Likolampi voisi sopia lisääntymispaikaksi karumpia vesistöjä suosivalle sirolampikorennonle (*Leucorrhinia albifrons*) ja myös lummelampikorennon (*L. caudalis*) esiintyminen on mahdollista.

Suosituks: Lammen ympäristön maankäyttöön ei ole tulossa sudenkorentojen lisääntymispaikkoja uhkaavia muutoksia, eikä sudenkorentoselvityksiä katsota tarpeellisiksi.

6. Arvokkaat elinympäristöt

Suolampi vu (kartta 2, kohde 4)

Likolampi (raportin kansikuva) on n. 1,7 ha laajuinen suolampi, jolla on vaihtelevan levyiset nebareunukset. Monin paikoin rämekasvillisuus ulottuu lähes veteen asti. Lammessa on niukasti vesikasvillisuutta ja kelluslehtisinä kasvavia lumpeita (*Nymphaea*) kasvaa vain paikoin.

Kuva 1. Likolammen rantanevaa 7.8.2020 © Petri Parkko

Kulttuurivaikutteinen lehtolaikku (kartta 2, kohde 3)

Rajaukseen otettiin mukaan lehdon luonnontilaisin osa, jonka puustona kasvavat metsähaapaa, harmaa-leppää (*Alnus incana*), metsämäntyä, metsäkuusta (*Picea abies*) sekä vähän nuorta metsävaahteraa (*Acer platanoides*). Kohteella on vanhoja kantoja, mutta myös vähän pieniläpimittaista lahoppua. Pensaskerroksessa kasvaa lehtotuomea (*Prunus padus*) ja korpipaatsamaa (*Frangula alnus*) sekä vähän punaherukkaa. Kenttäkerroksen muodostavat metsäälvejuuret (*Dryopteris carthusiana*), metsäkortteet (*Equisetum sylvaticum*), metsäimarteet (*Gymnocarpium dryopteris*) ja sinivuokot (*Hepatica nobilis*). Pohjakerros puuttuu lähes kokonaan. Kohde on rinnastettavissa luontotyyppiin tuoreet keskivänteiset lehdot vu. Lehtolaikku on liito-oravalle Dir IV, VU sopivaa habitaattia.

Pienet rantasuot (kartta 2, kohteet 5–9)

Likolammen rannoilla esiintyy varsin luonnontilaisia boreaalisia piensoita EN, joista osa on avoimia nevoja (kuva 1) ja osa rämeitä. Pienet suot ovat vaikeasti tyypiteltäviä, sillä niissä kasvaa monien eri suotyyppien kasvillisuutta. Lammen nevakuvioilla kasvaa vähän kitukasvuisia metsämäntyä, jouhisaraa (*Carex lasiocarpa*), luhtasuoputkea (*Peucedanum palustre*), leväkköä (*Scheuchzeria palustris*), valkopiirtoheinää (*Rhynchospora alba*), karpaloita (*Vaccinium oxycoccus/microcarpum*), vaiveroa (*Chamaedaphne calyculata*), variksenmarjaa (*Empetrum nigrum*), juurtosaraa (*Carex chordorrhiza*), suokukkaa (*Andromeda polifolia*), vaivaiskoivua (*Betula nana*) ja muurainta (*Rubus chamaemorus*).

Lammen rantojen isovarpurämeillä VU kasvaa puustona metsämäntyä ja kenttäkerroksessa vaiveroa, suopursua (*Rhododendron tomentosum*), muurainta, suokukkaa, vaivaiskoivua, mustikkaa (*Vaccinium myrtillus*) sekä vähän pullosaraa (*Carex rostrata*) ja tupasvillaa (*Eriophorum vaginatum*).

7. Lähteet

Hyvärinen, E., Juslen, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. 2019: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö. Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.